

بررسی سیاست‌های حمایت از تولیدکنندگان پسته در برنامه‌های توسعه اقتصادی (هر هکتار باغ پسته، مشمول چند ریال حمایت شده است؟)

سیدصفدر حسینی^۱، سهیل رضائی^۲، هومن رضائی^۳

چکیده

هدف از انجام این مطالعه، برآورد دقیقی از میزان حمایت از تولیدکنندگان پسته در کشور بر مبنای روش تدوین شده از سوی سازمان توسعه همکاری‌های اقتصادی است. در این مطالعه حمایت از تولیدکننده پسته، نخست بر اساس حمایت در هر هکتار و سپس بر مبنای هر کیلوگرم تولید بررسی می‌شود، سپس برنامه‌های توسعه اقتصادی در ارتباط با میزان حمایت از تولیدکنندگان پسته مورد ارزیابی قرار می‌گیرند. نتایج بدست آمده نشان داد که، بر مبنای نرخ ارز سایه‌ای (واقعی)، میانگین حمایت از قیمت بازاری در هر هکتار در برنامه‌ی اول توسعه، همواره منفی و برابر ۱۶۴۳۴۰۱۹-، در برنامه دوم، ۲۶۱۵۳۶۳ در برنامه سوم، ۱۸۲۳۱۷۳۴- و در برنامه چهارم توسعه همواره منفی و برابر ۸۰۸۰۷۳۰- بوده است، که از این حیث برنامه دوم توسعه موفق‌ترین برنامه توسعه اقتصادی در ارتباط با تولیدکنندگان پسته است. دو سال ابتدایی برنامه چهارم، برنامه سوم، اول و دوم توسعه اقتصادی، با پرداخت‌های بودجه‌ای معادل، ۸۱۴۶۱۹۰، ۴۳۳۳۰۰۲، ۳۳۰۵۱۳۴ و ۱۲۳۷۸۹۵ در هر هکتار باغ پسته، به ترتیب بیشترین پرداخت‌های بودجه‌ای را دارا می‌باشند که با توجه به اینکه این نوع پرداخت‌ها از محل درآمدهای نفتی و مالیاتی است، بنابراین می‌توان گفت، برنامه دوم توسعه در این نوع از سیاست‌های حمایتی نیز موفق‌تر بوده است. در صورت افزایش سهم تولیدکنندگان پسته از قیمت صادراتی، حمایت از قیمت بازاری افزایش خواهد یافت و در صورت موفقیت این سیاست، می‌توان سیاست‌های حمایتی در قالب پرداخت‌های بودجه‌ای را هدفمندتر نمود.

کلید واژگان: سیاست حمایت از تولیدکننده، حمایت از قیمت بازاری، پرداخت بودجه‌ای، پسته.

^۱ دانشیار گروه اقتصاد کشاورزی دانشگاه تهران

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد گروه اقتصاد کشاورزی دانشگاه تهران

^۳ دانش‌آموخته مقطع کارشناسی ارشد گروه اقتصاد کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس